

Q&A til delrapport 4 - Finansiering og organisering af stormflodssikring i København, Hvidovre, Tårnby og Dragør

Hvad er det for en delrapport, der er blevet offentliggjort?

Delrapporten om finansiering og organisering indgår i den samlede forundersøgelse af stormflodssikring omkring København, som skal danne grundlag for en politisk drøftelse af, hvordan København kan sikres mod fremtidige stormfloder.

Delrapporten er udarbejdet af KPMG med bidrag fra Septima og Bech-Bruun. Delrapporten anviser mulige løsninger til, hvordan man inden for de gældende lovgivningsmæssige rammer kan finansiere, organisere og fordele udgifterne forbundet med etablering af stormflodssikring omkring København.

Konkret omhandler rapporten om finansiering og organisering:

- En operationalisering af en bidragsfordelingsmodel baseret på det eksisterende nytteprincip i kystbeskyttelsesloven.
- En analyse af, hvordan projektet kan finansieres og de afledte økonomiske konsekvenser heraf.
- Mulige modeller til opkrævning af betaling.
- Mulige modeller for organisering af arbejdet med stormflodssikring.

Hvad viser rapporten?

Rapporten har undersøgt to forskellige modeller for bidragsfordeling: en matrikelmodel og en zone-model. Zonemodellen vurderes at være den mest fordelagtige at anvende til beregning af en bidragsfordeling. Det skyldes blandt andet, at den udjævner usikkerheder i simulering af oversvømmelsesrisiko, og modellen gør mere præcise beregninger (interpolation) af oversvømmelsesfarer mulig, så aktørernes nytte ved mellemliggende scenarier også medregnes.

Rapporten peger derudover på, at det er mest hensigtsmæssigt at organisere et stormflodssikringsprojekt for de fire involverede kommuner som et selskab med offentligt ejerskab, hvor både staten og kommunerne er medejere.

Hvad viser rapporten om bidragsfordeling?

Forslaget til bidragsfordeling er udarbejdet med udgangspunkt i kystbeskyttelseslovens nytteprincip, herunder at bidrag kan pålægges ejere af fast ejendom, der opnår beskyttelse eller øvrig fordel ved kystbeskyttelse. Eventuelle nye rammer for finansiering af kystbeskyttelse i Danmark indgår ikke i forundersøgelsen.

Rapporten viser, at ejendomme lokaliseret tættest på havet, som er mest udsatte for hyppige hændelser i den nære fremtid, vil få størst gavn af stormflodssikringen og dermed skulle stå for den største del af finansieringen, jf. nytteprincippet. Denne sammenhæng er mest udtalt i matrikelmodellen, mens den udjævnes noget i zonemodellen, der inddeler områderne i tre zoner.

Viser rapporten, hvad jeg skal betale?

Nej, rapporten er udarbejdet med udgangspunkt i forundersøgelses kommissorium og med udgangspunkt i de gældende lovgivningsmæssige rammer, jf. nytteprincippet. Der er ikke med forundersøgelsen besluttet en endelig bidragsmodel, der skal arbejdes videre med i projektets næste fase.

Tager rapporten højde for forskelle i risikoaversion?

Forundersøgelsens udgangspunkt er en tilnærmelsesvis nultolerance over for oversvømmelse. Med undtagelse af Dragør, hvor der er flere løsninger i spil, er det fælles, ydre sikringsanlæg dimensioneret til at kunne modstå en ekstrem stormflod i år 2075 (såkaldt fysisk maksimum).

I forundersøgelsen er der udregnet et differentieret anlægsoverslag for én delstrækning i Dragør, der kan illustrere forskelle i risikoaversion. Her udgør omkostningen til en 100-årssikring ca. 2/3, mens 1/3 henfører til forhøjelsen fra 100-års- til fysisk maks-sikringen. Eksemplet kan vise forskelle i risikoaversion mellem på den ene side infrastruktur og forsyning, der er risikoaverse med et meget højt sikringsbehov, og på den anden side traditionelle erhverv og husejere, der typisk har en lavere

risikoaversion og dermed et lavere sikringsbehov. I næste projektfase vil der kunne opgøres et differentieret anlægsoverslag og dermed bidragsmodel ift. risikoaversion for hele projektet.

Hvad er forskellen på matrikel- og zonemodellen?

Matrikelmodellen er bidragsfordelingen i sin mest individualiserede form, hvor hver matrikel får beregnet en unik betaling på baggrund af den konkrete, modellerede vandstand på den enkelte matrikel kombineret med en specifik skadesfunktion.

Zonemodellen giver en vis udjævning af omkostninger mellem de enkelte matrikler, men bidragsfordelingen vurderes fortsat at være i overensstemmelse med nytteprincippet. I zonemodellen er matriklerne grupperet i bånd fra kysten og ind i landet. Zonerne kan defineres på mange måder, og i de aktuelle beregninger følger de vandets udbredelse fra en 20 års- til en 100-årshændelse, fra en 101-årshændelse til en 1.000-årshændelse og fra en 1.001-årshændelse til fysisk maksimum. Beregningsteknisk antages det, at en oversvømmelse vil ramme hele zonen lige, og at vanddybden er ensartet i hele den pågældende zone.

Både matrikelmodellen og zonemodellen vil kræve en justering af Kystbeskyttelsesloven.

Hvordan bliver stormflodssikringen finansieret?

Det er endnu ikke besluttet. Der vil politisk skulle tages stilling til en endelig bidragsfordelingsmodel i den videre proces med stormflodssikringen omkring København. Forundersøgelsen efterprøver kystbeskyttelseslovens nytteprincip, som betyder, at de, der drager direkte nytte af sikringen, betaler. Det vil i praksis sige, at de, der ligger udsat, betaler omkostningerne.

Kommunerne, der indgår i forundersøgelsen, efterspørger en mere kollektiv betaling af anlægget, hvor fx alle ejendomssejere i kommunen bidrager, og hvor infrastruktur- og forsyningsselskaber løfter en større del af finansieringen.

En af flere løsninger herpå kan imødekommes ved at differentiere betalingen, så borgere og erhverv yder betaling for den del af sikringen, som sikrer mod de mindre og hyppige stormflodshændelser, mens infrastruktur- og forsyningsselskaber, som har behov for et højt sikringsniveau, betaler for sikringen mod de voldsomme og sjældne hændelser.

Hvilke typer skader indgår i udregningen af skadesomkostninger?

I forundersøgelsen indgår alene materielle skader. Det vil sige *direkte* skader på bygninger, boliger, infrastruktur mv. samt *indirekte* skader i form af driftstab for en række infrastruktur- og forsyningsselskaber.

Immaterielle skader som f.eks. tab af kulturarv, natur, tabt turisme, produktionstab og forsyningsnedbrud indgår ikke i forundersøgelsen, da der for nuværende ikke eksisterer valide datakilder til at opgøre disse effekter. Det vil kunne undersøges i videre undersøgelser.

I næste projektfase vil der kunne opgøres et differentieret anlægsoverslag og dermed en bidragsmodel ift. risikoaversion for hele projektet, ligesom det i en senere fase kan overvejes, hvorvidt der skal være offentlig medfinansiering kan afspejle de immaterielle og kollektive nytter, der for nuværende ikke kan værdisættes.

Det kan også overvejes, om bidraget skal kunne fordeles på en bredere kreds af borgere mv., baseret på en bredere forståelse af nytteprincippet.

Hvad er forskellen på materielle og immaterielle skader, og hvilken betydning tillægges det i rapporten?

Materielle skader er skader på bygninger, løsøre, veje og andre fysiske ting. Immaterielle skader er skader på mennesker, funktioner eller handel. I forundersøgelsen er der kun medtaget materielle skader, da det for nuværende ikke har været muligt at opgøre de immaterielle skader i kroner og øre.

Hvordan opkræves betalingen fra den enkelte husstand?

Det er ikke besluttet. Som et led i forundersøgelsen er der i delrapport om finansiering og organisering (KPMG) vurderet forskellige modeller:

- En model med låntagning og garanti i offentligt regi med opkrævning af bidrag
- En model med privat låntagning, hvor de parter, der drager nytte af sikringen, optager lån, der tinglyses på ejendommen
- En hybridmodel, hvor de lån, som er optaget i anlægsfasen, fastholdes hos anlægsmyndigheden, men har pant i de enkelte ejendomme, der drager nytte af stormflodssikringen.

En mulighed for selve opkrævningen er betaling over ejendomsskattebilletten eller ved almindelig samlet, årlig eller månedlig opkrævning.

Kan stormflodssikring finansieres via skatten?

Kommunerne har vide rammer til at fastsætte, hvor stor en andel af udgifterne til et projekt, som de ønsker at fordele på berørte lodsejere. Kommunerne har i dag mulighed for helt eller delvist at undlade at opkræve et lodsejerbidrag, hvorved anlægget finansieres af alle skatteydere i kommunen.

En stormflodssikring kan altså godt finansieres via skatten, men det betyder, at også de, som ikke drager nytte af sikringen, skal betale en andel, og at der kan findes anlægsramme til stormflodssikringen.

Hvordan skal arbejdet med stormflodssikring organiseres?

Det er endnu ikke besluttet, men forundersøgelsen har beskrevet, at det sandsynligvis vil være mest hensigtsmæssigt i et offentligt selskab, hvor både kommunerne og staten er medejere, idet kommunerne for nuværende har ansvaret for kystsikringen, mens staten har de juridiske værktøjer og erfaring som bygherre til at realisere et anlæg i den størrelse som en stormflodssikring omkring København vil være.

Hvem skal bygge stormflodssikringen?

Det er endnu ikke besluttet, men forundersøgelsen peger på, at opgaven med fordel kan placeres hos en kompetent bygherre i form af et offentligt ejet selskab med erfaring med store marine bygværker.